

ضرب آهنگ رثا

«ریتم در موسیقی‌های آیینی-مذهبی ایران»

اردشیر بزرگ نیا

کتاب ایران

سروشانسه	:	بزرگنیا، اردشیر، - ۱۳۴۸
عنوان و نام پدیدآور	:	ضرب آهنگ رثا «ریتم در موسیقی‌های آیینی- مذهبی ایران» / اردشیر بزرگنیا.
مشخصات نشر	:	کرج انتشارات آرتیمانی، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	:	۱۵۶ ص: مصو، پارتسیپیون
شلیک	:	۹۷۹-۰۹۰۴۶۴-۷۰-۴
وضعیت فهرست نویسی	:	«ریتم در موسیقی‌های آیینی- مذهبی ایران»
عنوان دیگر	:	موسیقی مذهبی — ایران
موضوع	:	Sacred music—Iran
مرثیه و مرثیه‌سرایی	:	مرثیه و مرثیه‌سرایی
Elegiac poetry	:	Elegiac poetry
موسیقی ایرانی — ریتم و وزن	:	موسیقی ایرانی — ریتم و وزن
Music , Iranian—Meter and rhythm*	:	Music , Iranian—Meter and rhythm*
نوحه‌سرایی — ایران	:	Nohay-e-sarayi — Iran
Dirges—Iran	:	Dirges—Iran
ML۳۱۹۷	:	ML۳۱۹۷
۷۸۹/۱۷۱	:	۷۸۹/۱۷۱
- ۹۲۱۳۵۱۱	:	- ۹۲۱۳۵۱۱
فیبا	:	فیبا
رده بندی کنگره	:	رده بندی کنگره
رده بندی دیوبی	:	رده بندی دیوبی
شماره کتابشناسی ملی	:	شماره کتابشناسی ملی
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	اطلاعات رکورد کتابشناسی

ISMN: 9790901464704 شابک: ۹۷۹۰۹۰۱۴۶۴۷۰۴

ضرب آهنگ رثا (ریتم در موسیقی آیینی- مذهبی ایران)

مؤلف: اردشیر بزرگ نیا

ناشر: آرتیمانی

لیتو گراف: باران

چاپ و صحافی: پیشگام

صفحه آرائی و طرح جلد: آرمیتا بزرگ نیا

ویراستار ادبی: لادن بزرگ نیا

چاپ اول: بهار ۱۴۰۲

تیراز: ۵۰۰

قطع: رقعی

قیمت: ۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال

تمامی حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است. تکثیر یا تولید کامل یا بخشی از آن، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، نشر الکترونیکی، کتاب گویا و...) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

فهرستگان

۷	سخن مؤلف
۹	موسیقی آیینی و مذهبی در تاریخ
۱۷	تاریخچه پیدایش موسیقی عاشورایی
۴۳	قالب‌های سوگواروها و طبقه‌بندی نوحه و نوحه‌خوانی
۴۴	دسته‌بندی نوحه‌ها از نظر وزن موسیقایی
۱۰۱	نوآوری در روش‌های عزاداری
۱۱۵	موسیقی در ورزش‌های پهلوانی (زورخانه‌ای) یکی از شاخه‌های موسیقی مذهبی
۱۷۵	موسیقی خانقاہی نمادی از موسیقی عرفانی- مذهبی
۱۴۵	تحول و نوآوری در ریتم‌های نوحه‌خوانی
۱۵۳	کتابخانه
۱۵۸	چکیده سوابق مؤلف

سخن مؤلف

اصلی‌ترین رکن در موسیقی، رکن زمان است. صدایها بر اساس زمان‌بندی‌های متفاوت و تقسیمات زمانی است که در کنار یکدیگر می‌توانند نعمه‌های دل‌انگیزی را برای ما ایجاد کنند؛ پس شناخت این زمان‌بندی‌ها لازمهٔ پیشرفت مبحث ریتم در موسیقی است. موسیقی‌های آیینی-مذهبی یکی از ژانرهای، یا به عبارتی گونه‌های انفکاک ناپذیر موسیقی از رسوم تمامی جوامع مختلف دنیا در تاریخ بوده‌اند و این ژانر نیز از اهمیت رکن زمان و اهمیت مقولهٔ ریتم به دور نیست.

موسیقی‌های آیینی-مذهبی ایران نیز در تاریخ تحولات اجتماعی ایران در طی قرن‌های متمامدی دستخوش تغییرات شگرفی بوده و این تغییرات باعث همگامی آنها با پیشرفت و توسعهٔ اجتماعی کشور تا به امروز شده است.

طی بررسی‌های به عمل آمده‌یعنی نتیجهٔ ایجاد شده که تحولات تاریخی موسیقی آیینی-مذهبی ایران در بعضی از بخش‌ها مانند موسیقی عاشورایی، کمتر به سمت تحولات ریتمیک سوق داده شده و در حال حاضر در برخی از بخش‌های این ژانر موسیقایی خلاء بسیاری از ریتم‌های زیبا به طور چشمگیری نمود دارد.

از آنجایی که یکی از دندنه‌های مهم من در طول دوران زندگی هنریم، گسترش ریتم در موسیقی جامعه ایرانی بوده و ژانر آیینی-مذهبی موسیقی نیز جزو انفکاک ناپذیر موسیقی جامعه کشورمان است، برآن شدم که این مجموعه را تألیف نمایم.

هرچند که مشکلات عدیدهٔ پیرامون، کار تألیف این مجموعه را به حدود بیش از چهار سال رساند، ولی الان که به نتیجهٔ رسیده، امیدوارم که کمکی هرچند ناچیز به گسترش ریتم در این ژانر موسیقی ایران بنماید.

این مجموعه صرفاً از نظر مباحث علمی ریتم در موسیقی تنظیم شده و به هیچ

عنوان تأیید کننده یا رد کننده شکل و نحوه اجرای هیچ مراسمی نیست و بازگویی برخی مطالب و یا استفاده از برخی فایل‌های صوتی یا تصویری از افراد نام آشنا و البته با ذکر منبع نیز تنها برای اذعان نکات علمی ریتم در ژانر موسیقی آینی- مذهبی است و در جهت رد یا تأیید این سخنان و یا اجراهای و یا تبلیغ افراد یا سبک‌های خاصی حرکت نمی‌کند.
لذا امیدوارم موسیقی دانان فهمیم و روشنفکری که به دور از سوگیری‌ها و تعصبات سیاسی، مذهبی، گروهی و یا قومی، مباحث علمی موسیقی را بررسی می‌کنند در رفع اشکالات احتمالی آن، بنده را یاری رسانند و انتقادها، پیشنهادات و راهکارهای مناسب و سازنده خود را به پست الکترونیکی ارسال نمایند. arbo۰۲۷۵۷@gmail.com

در اینجا جا دارد از دوستان عزیزم همچون مرشد حسین نجار، مرشد مصطفی راویگر، هنرمند و خواننده گرامی تورج چگینی و هنرمند ارجمند داود غفاری زاده نوازنده چیره‌دست نی بابت کمک‌های فکری و معنوی در تکمیل این مجموعه کمال تشکر را داشته باشم.

اردشیر بزرگ‌نیا

(به اطلاع علاقمندان مطلب علمی موسیقی و ریتم میرسانند. تمامی فایل‌های مربوط به کتاب که در فصول مختلف شماره گذاری شده‌اند را می‌توانید در کالاهای ضرب‌آهنگ زناد پیام‌رسان‌های سروش پلاس، ایتاو تلگرام ملتاهده و دانلود نمایید. در طورت اشکال می‌توانید در سلطنت اداری با شماره ۰۹۱۶۷۰۵۴۳۹۰۹. تماس داشل فرمایید و یا پیامک ارسان نمایید)

تلگرام

سروش پلاس

ایتا